

Projekt

Numer:

**UCHWAŁA NR
RADY MIASTA SKARŻYSKA-KAMIENNEJ**

z dnia 2014 r.

w sprawie nadania nazwy Braci Bernasów rondu na skrzyżowaniu ulic: 3 Maja - Piękna

Na podstawie art. 18 ust. 2 punkt 13 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2013r. poz. 594 z późn. zmianami) Rada Miasta Skarżyska-Kamiennej uchwala co następuje:

§ 1. Rada Miasta Skarżyska-Kamiennej nadaje rondu na skrzyżowaniu ulic: 3 Maja - Piękna nazwę Braci Bernasów.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Skarżyska-Kamiennej.

§ 3. Uchwała podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Świętokrzyskiego i podaniu do publicznej wiadomości w sposób zwyczajowo przyjęty.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od daty ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Świętokrzyskiego.

Przewodniczący Rady Miasta

Andrzej Dąbrowski

UZASADNIENIE

Pięciu braci Bernasów z ul. Podjazdowej – historia każdego z nich jest wyjątkowa: **Kazimierz** (rocznik 1914), **Tadeusz** (rocznik 1917), **Stefan** (rocznik 1919), **Feliks** (rocznik 1923), **Zbigniew** (rocznik 1925) – swoją powinność wobec ojczyzny, swój patriotyzm, wychowanie w miłości wobec polskiej Ziemi wynieśli z domu rodzinnego, matki Kazimiery z Wiercińskich i ojca Piotra Bernasa. Prawdziwi Kolumbowie rocznik 20. Wspaniali i tragiczni, których młodość została wpisana w pożogę lat II wojny światowej.

Okazją do przywracania pamięci tym wyjątkowym braciom jest również przypadająca w tym roku 100. rocznica urodzin najstarszego z nich, **Kazimierza** – pilota, który swoje niedługie życie złożył na ołtarzu Ojczyzny. Uczestnik wojny obronnej, obecny w walce pod Tomaszowem Mazowieckim, Końskimi, Ostrowem Mazowieckim i Włodawą. Po ewakuacji z 17 września 1939 roku zarządzanej przez dowództwo lotnictwa, los wojenny prowadzi Go przez Rumunię, Jugosławię, Grecję do Francji. Stamtąd przedostaje się do Afryki Północnej, a następnie z Casablanki do Gibraltaru, aby 7 lipca 1940 roku dotrzeć do Anglii. Tu rozpoczyna swoje loty bojowe na niemieckie ośrodki przemysłowe. Zginął w czasie powrotu z lotu bojowego nad Niemiec po wykonanym zadaniu zbombardowania Bremy. Z 18 na 19 czerwca 1941 roku samolot Vickers „Wellington” z załogą nie powrócił do bazy zestrzelony nad Morzem Północnym. Porucznik pil. obs. Kazimierz Bernas miał zaledwie 27 lat.

Drugi z braci Bernasów, **Tadeusz**, absolwent i prymus Szkoły Podchorążych Marynarki Wojennej w Toruniu, wiosną 1939 roku zostaje zaokrętowany na ORP „Grom”. Okręt ten razem z ORP „Burza” i ORP „Błyskawica” przybija do brzegów Anglii 1 września 1939 roku. Po epizodzie służby we Francji i dowództwa trawlera patrolującego angielskie wybrzeże, ppor. mar. Bernas prosi o przydział do służby na okrętach podwodnych. W dniu 9 stycznia 1941 wydaje po raz pierwszy rozkaz: „Banderę podnieść”. Od tego dnia wyznaczony na oficera nawigacyjnego okrętu podwodnego Tadeusz Bernas z ul. Podjazdowej, absolwent Gimnazjum i Liceum im. Augusta Witkowskiego w Skarżysku-Kamiennej z rocznika 36 swoje losy wojenne związał z ORP „Sokół”. W czasie wojny ORP „Sokół” odbył ponad trzydzieści patroli bojowych na Morzu Północnym, Zatoce Biskajskiej oraz dwie kampanie na Morzu Śródziemnym. 7 lutego 1945 roku Tadeusz Bernas został dowódcą ORP „Sokół”, a 3 maja 1945 awansowany do stopnia kapitana. Tadeusz Bernas dekretem ostatniego Prezydenta RP na Uchodźstwie, Ryszarda Kaczorowskiego awansowany został do stopnia komandora podporucznika.

Mieszkający na stałe w Toronto komandor podporucznik Tadeusz Bernas odszedł na Wieczną Wachtę 29 listopada 1995 roku.

Trzeci z braci Bernasów, **Stefan**, to uczestnik konspiracji, członek Polskiej Podziemnej. W 1943 roku po ukończeniu w Warszawie konspiracyjnej Szkoły Podchorążych skierowany został do zgrupowania partyzanckiego majora „Ponurego” Piwnika w Górach Świętokrzyskich. Z chwilą wybuchu powstania w Warszawie walczył w zgrupowaniu VII Batalionu AK „Obroza”. Stefan Bernas, który tu, w Skarżysku w 1937 roku ukończył gimnazjum matematyczno-przyrodnicze im. Augusta Witkowskiego, całe swoje powojenne życie poświęcił nauce. Profesor Bernas nazywany był „sumieniem elektryków”, a jego opinie uznawane były za ostateczny atest moralny. Dorobek naukowy profesora Bernasa, pracownika Politechniki Warszawskiej obejmuje kilka wybitnych monografii, około 50 opublikowanych prac.

„Odchodzi od nas człowiek, którego znaczenie polegało na rzeczach większych i ważniejszych niż Jego ogromna wiedza i znakomity dorobek naukowy – na niezwyklej osobistej prawości, skromności, prostolinijności, głębokim poczuciu sprawiedliwości i godności ludzkiej. Straciliśmy człowieka, który długo jeszcze będzie wzorem postaw i postępowania dla każdego z nas...” Tymi słowami rektor Politechniki Warszawskiej prof. dr Władysław Findeisen żegnał zmarłego w dniu 4 sierpnia 1983 roku chłopaka z ul. Podjazdowej, absolwenta skarżyskiego gimnazjum, żołnierza,

profesora, Polaka - Stefana Bernasa.

Czwarty z braci Bernasów, **Feliks**, to bohater II wojny światowej, uczestnik Powstania Warszawskiego. Wiosną 1943 roku ukończył konspiracyjną Szkołę Podchorążych w stopniu kaprała podchorążego. W czasie powstania od dnia wybuchu walczył w ramach Batalionu „Czata 49”, uczestnicząc w najcięższych walkach od Woli, przez Muranów po Stare Miasto, skąd 1 września kanałem dotarł do Śródmieścia. Udział w powstaniu okupił raną. Wraz z grupą powstańców trafił do obozu niemieckiego Bremervörde koło Lüneburga, a stamtąd piechotą do Stalagu XB-Sandbassel. 20 kwietnia (lub 21) 1945 roku trafił do obozu X-C Lübeck, gdzie 2 maja doczekał końca niemieckiej niewoli. Po wojnie student SGH oddziału w Łodzi. Zmarł 27.07.1994 w Łodzi.

Najmłodszy z braci, **Zbigniew**, zamyka klamrą trudne losy wojennej wędrówki, walki i poświęcenia skarżyskich Kolumbów. Działacz Szarych Szeregów, w których od sierpnia 1943 roku pełni funkcję zastępowego I drużyny „Rój Kasko”. Od czerwca 1944 roku walczy z Niemcami jako partyzant oddziału porucznika „Młota” – Henryka Kosmali, dowódcy I kompanii wchodzącej w skład I batalionu 3. pułku piechoty Legionów AK. Po wojnie podjął studia w Akademii Handlowej w Szczecinie, które ukończył w 1950 roku. Zbigniew Bernas zmarł 24 sierpnia 1991 roku, pochowany w grobie rodzinnym w Skarżysku – w mieście któremu poświęcił całe życie.

Odznaczenia braci Bernasów: **Kazimierz** – Krzyż Walecznych (dwukrotnie) i Polowa Odznaka Obserwatora, **Tadeusz** – Kawaler Orderu Virtuti Militari, Krzyż Walecznych (dwukrotnie), Krzyż Czynu Bojowego, Medal Morski (czterokrotnie), **Stefan** – Krzyż Kawalerski Odrodzenia Polski, **Feliks** – Srebrny i Złoty Krzyż Zasługi (wielokrotnie), Krzyż Kawalerski.

Kazimierz, Tadeusz, Stefan, Feliks, Zbigniew – bracia Bernasowie, nasi skarżyscy bohaterowie.

Dziś naszą powinnością jest wracać honor, przywracać pamięć bohaterom tamtych czasów. Tu, w Skarżysku, kształtowała się ich patriotyczna postawa, to stąd, z domu swoich rodziców, z ulicy Podjazdowej wyruszyli w różne kierunki świata po to, by spełniać swój obowiązek wobec Ojczyzny – obowiązek Polaka. Dziś my, w imieniu mieszkańców społeczności miasta Skarżyska-Kamiennej, oddajemy Im należną cześć i hołd.